

Jeg mener, hvis man én gang har set isbjergene stå i kø for at komme ud i det blå ocean, så er man ramt på livsnerven, og så forstår man mere end så meget andet her i tilværelsen, og så forstår man måske inderst inde også bedre det grønlandske folk og menneskenes land.

Tilsvarende gælder selvsagt Færøerne og det færøske folk, som jo ligesom det grønlandske folk lever med en stærk natur, som er så rig, og som sætter så utrolig mange tanker i gang i færøsk debat, i færøsk befolkning og også i færøsk litteratur.

Hr. Jørgen Estrup understregede, at vi ikke bør forhaste os, at vi bør tage tingene i den rigtige rækkefølge, at der skal sættes mere streg under »fællesskab« end under »rigs«, og det er jeg enig i. Jeg startede med at sige det i mit eget indlæg, at uanset hvor mange fortræffelige paragraffer, man kan udforme, så bærer det ikke, hvis der ikke er noget mere end dét, der bærer. Og jeg er helt sikker på, at det er sådan.

Men når vi taler om det kulturelle, det historiske og det menneskelige fællesskab os imellem, så er det mere end ord, så er det faktisk også det, der bliver sagt her i dag fra talerstolen med lidt forskellig vægt og lidt forskelligt tonfald, men det er i grunden det samme. Jeg mener, tænk på, at masser af færinger jo sender deres børn ned til uddannelse på danske uddannelsessteder, tænk på, at masser af færøske familier – og de er hjertelig velkommen – holder ferie i Danmark, masser af færøske venner og danske venner mødes, og masser af færinger møder vi jo også selv både internationalt og herhjemme i gode dialoger.

Tilsvarende gælder for Grønland, hvor jeg bare minder om, at hr. Hans-Pavia Rosing jo efterhånden er en kendt skikkelse også i international politik, og at den grønlandske politiske stemme på den internationale scene jo understreger umådelig stærkt også de arktiske hensyn og de særlige klimatiske forhold, der er en stor international udfordring for os alle sammen.

Jeg vil også, mens vi er ved Grønland, understrege det, som hr. Hans-Pavia Rosing sagde om det arktiske klima. Det er nemt en gang imellem, når man er langvejs fra, at mene en hel masse om, hvordan Grønlands erhvervsforhold skal klares, men hvis man har været der eller bare har erhvervet sig lidt kendskab til de særlige klimatiske forhold, de særlige arktiske klimatiske forhold, permafrosten dér, hvor den er, og hvordan man overhovedet skal bygge i

Grønland, så ved man, at der virkelig kræves en helt ny form for teknologiudvikling og idéudvikling, der tager udgangspunkt i den særlige grønlandske natur. Jeg byder derfor også ligesom hr. Hans-Pavia Rosing nye ideer velkommen. Jeg tror virkelig, at vi står over for en ny udvikling, men vi står også over for en ny form for teknologi, som jeg ser meget positivt og optimistisk på.

Hr. Hans-Pavia Rosing omtalte meget de muligheder, der ligger i den grønlandske undergrund, og jeg er sikker på, at det grønlandske landsstyre og Grønlands politikere kan løfte den opgave også i samvirke med den danske regering.

Til hr. Jann Sjursen: Tak for de venlige bemærkninger og tilslutningen til, at vi tager tingene i den rigtige rækkefølge. Også her mærker man hos Kristeligt Folkepartis ledere en forståelse for, at vores rigsfællesskab egentlig først og fremmest må bygge på det menneskelige fællesskab, men naturligvis også skal bæres af en gensidig økonomisk ansvarlighed.

Jeg kom til at tænke på – sagt til hr. Jann Sjursen – at hjemmestyreløven jo i virkeligheden åbner mulighed for, at vi selv kan vælge vores tilknytningsforhold til EU eksempelvis, hvad der jo igen understreger, at der trods alt også på fundamentale områder er indbygget en fleksibilitet, der tager det hensyn, der skal tages, til hver enkelt rigsdels selvbestemmelsesmuligheder.

Til fru Ellen Kristensen har jeg ikke mange bemærkninger. Det er lidt uvant for mig at høre på et ordvalg om, at der købes stemmer. Det er ikke det indtryk, jeg har fået efter at have talt med finansministeren om spørgsmålet. Jeg har det indtryk, at det ikke var finansministeren, der inviterede, men det var de grønlandske medlemmer af Folketinget, der inviterede sig selv til et møde hos finansministeren, og det er egentlig det grundlæggende, som også hr. Jan Petersen understregede. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til den side af sagen.

Måske er jeg optaget af én grundlæggende ting: at vi prøver at fastholde en god dialog og en optagethed af de store strukturproblemer, som Grønland står overfor, når det gælder moderniseringen af de mange opgaver, der ligger – det gælder lige fra byggeri af skoler til veje til infrastrukturen – og at vi prøver at drøfte det videre på den måde, der nu er lagt op til i forlængelse af bloktilskudsforhandlingerne.